

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 65. Moji dve kravi sta molzli po vrsti vsaka po kaka dva dni rdečkasto mleko. Kaj more biti temu vzrok? (A. M. na S.)

Odgovor: Rdečkasto mleko ima barvo od krvi, in to ker so morebiti počile krvne posodice v vimenu vsled kakega udarca ali česa enakega, ali pa ker ste pokladali krmo, ki v vimenu provzroča krvotok. Take rastline so n. pr. ajda, mladi smrekovi vršički itd.

Vprašanje 66. Ali priporočate žito s koso žeti in ali je za žetev žita navadna kosa dobra? (V. P. v M.)

Odgovor: Seveda Vam priporočamo! Naj bi se le naši ljudje žetve s koso navadili, nikdar več je ne opustijo. Žetev s koso je cenejša in hitrejša. Pomislek da se žito otrese ni opravičen. Res je pa, da je treba znati s koso žito kositi. Tega se je treba naučiti, vsaj se morajo tudi z navadno koso. Žitna kosa ima posebno stajalo, in košnja ž njo je nekoliko različna od košnje z navadno koso. Žitno koso doboste v Ljubljani pri A. Druškovicu ali pa pri Fr. Trčku.

Vprašanje 67. V zadnjem listu poročali ste med vprašanji in odgovori o gnilobi krompirjevi. Tudi pri nas ima krompir to bolezen. Ali bi ne bilo mogoče uže ob saditvi kaj ukreniti proti bolezni? (V. M. v F.)

Odgovor: O tej reči Vam svetujemo to le: Sadite zgodnjo zoreč krompir kolikor mogoče pozno in vedno le zdrave gomovje. Prav toplo Vam priporočamo naročiti si semenskega krompirja vsako leto iz kraja, koder ne poznajo še te bolezni.

Vprašanje 68. Kje imajo naprodaj grozdne mline? (Š. R. v A.)

Odgovor: Grozdne mline izdeluje prav dobro in ceno mizar Trošt na Slapu pri Vipavi. S kamenitimi valjarji izdeluje jih tudi neki rokodelec v Ilirski Bistrici; natanjčnejši naslov njegov morete pozvedeti pri podružničnem predstojništvu v Ilirski Bistrici. Tudi administracija „Weinlaube“ v Klosterneuburgu prodaja grozdne mline.

Vprašanje 69. Ali se izplača rediti kunce (domače zajce)? (H. O. v L.)

Odgovor: Navadne domače kunce rediti ne stoji mnogo, če jih človek drži v hlevu in jim ne daje drugega nego kar živini od jaslji odpada. Pravilno osnovana reja kuncev, zlasti boljšega plemena in v večjem številu, ne izplača se pa pri nas zato ne, ker ni mogoče kuncev po primerni ceni prodajati. Ne glede na nakup dragih plemenskih kuncev, na potrebne hleve in strežbo, stoji samo krma kunceva, ako je pravilno krmljen, na dan najmanj po 1½ krajcarja. Iz tega morete sklepati, kako bi se pri Vas reja kuncev izplačala. Pri nakupu plemenskih kuncev obrniti se je na poštene tvrdke, ker je malo kje toliko sleparstva, kolikor ravno pri kupčiji s kuncu.

Vprašanje 70. Bral sem Vaš članek o reji polžev, zato prašam: Kje morem kaj več zvedeti o reji polžev? Ali je pri tej reji kaj dobička pričakovati. (R. Z. v Gr.)

Odgovor: V našem listu hočemo v kratkem priobčiti obširnejši članek o reji polžev in sicer po članku iz Wr. landwirtschaftliche Zeitung. Kolikor moremo preudariti, možno je ravno učitelju pridobiti si z rejo polžev lep postranski zaslužek, ki je bolj gotov, nego dobiček od čebel. Za letos bi bil pričetek uže tako prepozen.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dné 7. avgusta 1887.

Posvetovanje je vodil društveni predsednik gospod gustav grof Thurn, navzočni so pa bili gospod podpredsednik Jos. Fr. Seunig in odborniki gg. Dekleva, baron Lazarini, Lenarčić, Povše, Witschl, dr. pl. Wurzbach in tajnik gosp. Gustav Pirc.

Na vprašanje c. kr. deželne vlade izreče se glavni odbor za nepogojno dovolitev treh semnjevi občini medvoški.

Na prošnjo deželnega šolskega sveta ukrene odbor podariti nekoliko kmetijskih knjig dvanajstim šolam na Kranjskem.

Ukrene se kupiti konec meseca septembra be-ljansko plemsko goved ter jo na prodaj postaviti v Kranji. Goved pojde kupovat gosp. podpredsednik Jos. F. Seunig.

Poročilo vodstva podkavske šole vzame se na znanje.

Glede porabe državne podpore za sadjarsko društvo se tajništvu naloži, poprej priskrbeti potrebnih pojasnil o stanju tega društva.

Za režijske stroške metliške razstave določi se potrebna vsota.

Glavni odbor določi premije za razstavo govedi v bohinjski Bistrici.

Neka prošnja za remuneracijo se odbije.

Naredba c. kr. finančnega ministerstva glede naročitve gnojilne soli vzame glavni odbor na znanje in ukrene objaviti to naredbo.

Naznanilo c. kr. kmetijskega ministerstva, da bode tudi v l. 1888. dalo 300 gld. subvencije družbeni drevesnici, vzame se z veseljem na znanje.

Prošnje vodstev štirih ljudskih šol za nagrade za pridno pokončevanje mrčesov se odstopi v poročanje dotičnim krajnim šolskim svetom.

Ukrepe občnega zbora, kolikor še niso zvršeni, oddadé se v poročanje in zvršitev dotičnim odsekom.

Za nove družabnike se sprejmejo gospodje:

Čampa Matija, posestnik v Zamostcu;
Stare Simon, posestnik v zgor. Mazah;
Govanec Karol, trgovec v Metliki;
Reisner Anton, trgovec v Metliki;
Trček Anton, klobučar v Metliki;
Hreherič Josip, posestnik v Metliki;
Šopšič Franciška, posestnica v Metliki:

Pezdirec Marko, posestnik v Metliki;
 Žugelj Nikolaj, posestnik na Krvačjem vrhu;
 Kržišnik Josip, posestnik na Bukovem vrhu.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

61.

Neprijetnosti ob vožnji v Ameriko.

(Dalje.)

Tega večera smo v prvič dobili na spregled našega agenta; nisem mogla govoriti z njim, tudi sem mu brala na obrazu, da nima nobenega sočutja in nobene skrbi za nas, saj je dovolil gostilnikom, da so delali z nami, kar so hoteli.

Oča in mati sta mi dala pisem do znancev in prijateljev po vseh večih mestih, tudi za Kehl, ali kaj so mi pomagala vsa ta priporočila! Morala sem iti s tropo izseljencev, ki jo je gostilnik odbral. Naposled smo obstali pred gostilno. Na videz je bila še nekama spodobna, ali ko sem stopila v obednico ter pregledala goste pri omizjih, bila sem koj vsa potrta. Človek bi moral gladen biti kot volk, preden bi se premagal in sedel za mizo k skupnemu obedu, ki so nam ga pripravili. Mili Bog, in kakošne manire! Naročila sem si potrebne jedi pri stranski mizici, ali dolgo sem je čakala, pa tudi drago plačala.

Ker sem bila tako trudna, da bi bila najraje kar padla po tleh, prosila sem gostilnika, naj mi odkaže posebno sobico. Obljubil mi je jo, samo malo naj potr-pim, ker še ni vrejena. Prosila sem ga in priganjala z novega, naj me pelje spat, saj vidi, da kar okolo letim zbog utrujenosti in zaspanosti, ali vsak pot mi je omenil, naj še potr-pim, ker je veliko dela nocoj. Deset je bila ura, izseljenci so do malega uže vsi plegli in pospali. Še enkrat sem opomnila gostilnika, naj me pelje vendar spat, ali sedaj se je zadril nad mano tako-le: „Posebne sobice vam ne morem dati, tu gori je še ena večja soba s posteljami na tleh; na sedemnajstih uže ležé, a osemnajsta je vaša.“ Sprevidela sem sedaj, da me je gostilnik nalašč zadrževal, da nisem šla drugam spat. Pograbila me je tako jeza, da sem se vsa tresla. Kaj bi rekla, prav v smrtnem strahu sem vprašala dedca, kdo spi zgoraj, ali zgolj ženske. Odgovoril mi je mrzlo, da spé deklice, popotni rokodelci, možje, žene in deca, s kratka, kedor se je oglasil in posteljo plačal. Z največjo razburjenostjo izjavila sem gostilniku, da ga grem tožit na policijo, če tudi je uže pozno. Tudi sem mu zapretila, da hočem pisati očetu, ki bodo njega in gostilno njegovo razglasili in ožigosali po časnikih tako kakor zasluži. Ko sva se pričkala, prišla je žena prašat, kaj je. Razložila sem jej na kratko, za kaj nama gré. Smilila sem se jej, prosila me je odpuščenja, potem pa je povedala, da v nasprotni hiši stanuje premožna vdova, s katero je znana, gotovo me bode vzela pod streho, če grem z njo tje. Težek kamen se mi je odvalil, ko sem to slišala. Šle sve k stari dami, kateri sem koj na obrazu brala,

da ni napečna. Žena je povedala jej, kaj bi rada, in jaz sem jela prositi tako mило, da nič bolj ne, in bila sem vslišana. Vdova mi je postregla, kar je prav.

Ko sve zjutraj kavo pili, prišel je hlapec gostilnikov povedat, da mora „družba“ na mitnico iti. Šli smo peš, ob osmih smo bili tam. Priropotal je voz za vozom z zaboji in zavoji, pregledali so vse po vrsti, ali našega voza z zaboji ni bilo od nikoder. Cel ljubi dan smo ubogi, milovanja vredni izseljenci stali in čakali na žgocem solncu. Nekateri se vé da so se razšli po obližnjih gostilnah, da se oteščajo, ali bil je ondi tak vik in krik, do količkaj spodoben človek ni mogel notri prebiti. Ob dveh popoldne prišel je francosk colni uradnik. Jako sočutno me je pogledal, ter poprosil po francoski, naj grem v colno hišo k njegovi ženi, da se malo pokrepim z jedjo in pijačo. Surovo ljudstvo je jelo potem s pr-stom kazati za menoj in se posmehovati. Tudi gospá, v čegar osobito varstvo sta me oča in mati izročila, tudi ona ni mogla zakriti nejevolje in nevošljivosti, ker sem jaz bila odlikovana, a ne Kristina njena.

Slednjič smo se pripeljali v Strasburg, kjer smo se malo spcčili. Za večera smo se zopet odpeljali in vozili se vso drago noč. Zjutraj zgodaj smo se pripeljali v Pariz. Porinili so nas v veliko, ali nikakor spodobno gostilno, v kateri smo prebili celi dan. Ravnali so z nami brezozirno in zaničljivo, kakor ravnajo menda sploh z vsakim izseljencem. Še vode nismo mogli dobiti, da-si smo bili na vso moč žejni. Povedali so nam, da steklenica vode stane pol franka, in za krožnik slabe juhe plačala sem en frank.

Celi ljubi dan je šel dež, kakor da iz škafa lije, in naredilo se je toliko in takega blata, kakor po naših vaséh. Ko se je začelo mračiti, morali smo peš iti na kolodvor. Nikdar ne pozabim zaničljivih pogledov, s katerimi so nas bodli, in grdih priimkov, s katerimi so nas obkladali. Vozili smo se vso drago noč, in zjutraj ob petih smo dospeli v Havre. Izseljenci smo stopili v vrsto, in videti je bilo, da so nas uže pričakovali, pristopili so namreč neki ljudje in nas razdelili v več gruč. Vsak je moral v tisto gručo, v katero so ga porinili. Jaz sem šla z gručo, ki jo je vodil popolnoma preprost človek. (Dalje prih.)

Govor poslanca Ferjančiča v državnem zboru dné 25. maja.

(Dalje.)

Vendar so pa vse te določbe na stališči — katero je bilo takrat morda opravičeno — da se sme slovenščina v uradu le toliko rabiti, kolikor to okoliščine dopuščajo. Jaz pa mislim, da bi visoka vlada to stališče uže danes prav lahko popustila in bi ga morala popustita. Popolnoma sem prepričan, da je slovenščina med našimi sodniki bolj razširjena, kakor je to videti. Da, še več! Prepričan sem tudi, da, ko bi visoka vlada slovenščino pri sodnji imperativno zahtevala, bi ne zadelo na nikake težave, da jo je morda prezgodaj za-